

Ganņē mācību plānošanas modelis

Skola2030 e-kurss skolotājiem https://bit.ly/talakizglitiba_e-kurss

Rakstu sagatavoja Ieva Ušča, Skola2030 vecākā eksperte, Zane Oliņa, Skola2030 mācību satura ieviešanas vadītāja

Raksts sagatavots, balstoties uz:

- Gagné, R.M., Wager, W.W., Golas, K.C., Keller, J.M., Russell, J. D. (2007.) Principles of Instructional Design, 5th edition, 192.-206.
- Driscoll M.P. (2000.) Psychology of Learning for Instruction, 2nd edition, 363.-370.
- *Skola2030* materiāli.

Ganņē mācību plānošanas modelis veidots, par pamatu ņemot kognitīvajā psiholoģijā plaši pazīstamo kognitīvās informācijas apstrādes modeli, kas palīdz izskaidrot skolotāja rīcības iespējamo ietekmi uz skolēnu mācīšanos. Lai noteiktu būtiskākos mācību notikumus, modeļa izveides pirmsākumos autors vēroja daudzu labu skolotāju stundas, tādēļ tas ir saskaņā ar daudzu skolotāju jau esošu praksi.

Šis modelis izstrādāts, domājot par to, kādi procesi mācoties notiek skolēna galvā un kā skolotājs var tos veicināt un izmantot, lai nodrošinātu, ka ikviens skolēns sasniedz stundas rezultātu. Tam, kā skolotājs māca, ir cieši saikne ar to, kā skolēns mācās. Tāpēc, plānojot stundu, skolotājam jāņem vērā ne tikai, ko viņš grib iemācīt, bet arī tas, kā organizēt mācības tā, lai veicinātu un atbalstītu skolēnu mācīšanos. Pretējā gadījumā skolotājs var piedzīvot situāciju, ka “it kā esam šo mācījušies”, bet vēlāk izrādās, ka zināšanas nav nonākušas skolēnu ilgtermiņa atmiņā.

Informācija, kuru skolēns mācoties saņem, uzzina vai atklāj, ceļo cauri dažādajiem atmiņas veidiem – no sensorā reģistra, kurā ienākošo informāciju pirmo reizi uztveram, uz īstermiņa un tad uz ilgtermiņa atmiņu. Lai informācija tik tiešām nonāktu līdz ilgtermiņa atmiņai un tur paliktu, skolēnam mācīšanās procesā jānotur uzmanība, jāsaista informācija ar iepriekš zināmo, jāatpazīst tajā sakarības, jāatkārto tā un jāspēj atrast šai informācijai vietu tajā sistēmā, kas skolēna atmiņā jau ir. Mācīšanās notiek tikai tad, ja visi šie procesi ir aktīvi, tāpēc saskaņā ar Roberta Ganņē mācīšanas teoriju un viņa izveidoto 9 mācību notikumu modeli galvenais mācīšanas uzdevums ir aktivizēt informācijas apstrādes procesus skolēna smadzenēs.

Roberts Ganņē piedāvā deviņus mācību notikumus, kuri ir nepieciešami, apgūstot katru sasniedzamo rezultātu – gan tad, ja runa ir par vienu atsevišķu sasniedzamo rezultātu vienas stundas ietvarā, gan kompleksu sasniedzamo rezultātu, kura apguvei nepieciešams ilgāks laiks un vairāku stundu kopums. Lai varētu saprast, kāda ir katra mācību notikuma loma un pamatojums, skaidrojam, kā tie sasaistās ar skolēna mācīšanās procesu. Tālāk tabulā sniedzam strukturētu informāciju par to, kādas var būt skolotāja darbības un paņēmieni, lai īstenotu katru mācību notikumu. Svarīgi uzsvērt, ka šis modelis ir veidots skolotāja mērķtiecīgi plānotām mācību situācijām, kur ir skaidrs sasniedzamais rezultāts. Gan bērni, gan pieaugušie, protams, daudz iemācās arī neformālās mācīšanās situācijās.

1. Pievērst uzmanību

Mācīšanās var sākties tikai tad, ja skolēns ir pievērsis uzmanību tam, kas tajā brīdī notiek stundā / nodarbībā. Ja skolēns nav pievērsis uzmanību, tad viņš neiesaistīsies tālākajos mācību notikumos. Daļa skolēnu paši prot sevi motivēt un koncentrēt uzmanību, bet citai daļai skolotāja organizēta uzmanības pievēršana var būtiski

palīdzēt mācīties vairāk ieinteresēti un motivēti. Uzmanības pievēršanas procesā ir svarīgi raisīt skolēnos zinātkāri. Dažkārt pietiek ar jautājumu, kas liek skolēnam aizdomāties par kādu ar stundas tematu saistītu jautājumu vai problēmu un prognozēt vai minēt iespējamus risinājumus.

2. Komunicēt sasniedzamos rezultātus.

Skaidri zināt stundas sasniedzamo rezultātu, pirmkārt, ir vērtīgi pašam skolotājam. Tas ir pirmais solis, lai skolotājs vispār varētu sākt plānot stundas gaitu. Cits jautājums ir, vai un kāpēc skolēniem būtu jāzina stundas sasniedzamais rezultāts. R. Ganjē to pamato, skaidrojot, ka priekšstats par to, kas tieši stundā ir jāapgūst, palīdz skolēnam iedarbināt savus iekšējos kognitīvās kontroles mehānismus. Tie skolēnam palīdz saprast, kas stundā ir galvenais, kam ir jāpievērš īpaša uzmanība, kas ir noteikti jāizprot vai jāspēj izdarīt stundas gaitā. Ja skolēns nezina stundā sasniedzamo rezultātu, tad viņš darbojas pēc saviem ieskatiem un minējumiem par to, kas ir galvenais un kas ir jāapgūst, un tas var nesakrist ar skolotāja paredzētajiem sasniedzamajiem rezultātiem. Skolotājs var vienkārši izstāstīt sasniedzamo rezultātu, lūgt skolēnam nolasīt to vai arī organizētā procesā dot iespēju skolēniem pašiem atklāt skolotāja plānoto stundas rezultātu, šādi ļaujot skolēniem gūt dziļāku izpratni par to, kas tieši tiek sagaidīts un kāpēc ir svarīgi to apgūt.

3. Aktivizēt iepriekšējās zināšanas.

Par katru jautājumu, ko skolā mācāmies, skolēniem jau ir priekšstats. Tas var būt pareizs, nepilnīgs vai maldīgs. Ir svarīgi, ka skolēni šīs iepriekšējās zināšanas atsauc atmiņā un jaunās zināšanas un prasmes savieto ar iepriekšējām, papildinot nepilnīgās un mainot maldīgās vietas. Iepriekšējo zināšanu izmantošana jaunā kontekstā vai jaunu problēmu risināšanā nav viegls uzdevums nevienā vecumā. Lai sagatavotu skolēnus jaunu zināšanu ievietošanai skolēnu esošajos priekšstatos vai mainītu eksistējošos priekšstatus, skolotājam ir jāpalīdz skolēnam atsaukt atmiņā tās zināšanas vai prasmes, kas šajā stundā var būt noderīgas, un it īpaši tās, kas ir obligāti nepieciešamas kā pamats, lai apgūtu jaunās zināšanas un prasmes.

4. Piedāvāt jauno informāciju.

Šis mācību notikums ir tas, ko parasti saprotam ar mācīšanos, – skolotājs piedāvā jauno informāciju vai dod iespēju skolēniem pašiem atrast un izziņāt jauno informāciju, kas nepieciešama tālākās izpratnes veidošanai vai prasmju apguvei. Īstenojot šo mācību notikumu, ir svarīgi nodrošināt, ka šī informācija tiek piedāvāta skolēnam saprotamā veidā, t. i., sasaistot to ar iepriekš apgūto, dodot iespēju saprast, kas šajā informācijā ir galvenais, dodot informāciju pietiekami mazā vai skolēna uztverei atbilstošā apjomā. Šis ir brīdis mācību procesā, kad svarīgi arī dot skolēniem iespēju pašiem atklāt likumsakarības, izmantojot par pamatu rūpīgi izvēlētu piemēru bāzi, nonākt pie pašu vārdiem formulētām definīcijām, novērojot, salīdzinot un grupējot kopīgās un atšķirīgās pazīmes, saprast, kā rīkoties, sekojot jaunajiem noteikumiem vai ievērojot kādas procedūras, paturot prātā, ka skolēnam galvenais uzdevums šajā posmā ir iepazīties ar jaunā mācību satura būtību.

5. Virzīt un atbalstīt mācīšanos.

Šī mācību notikuma galvenais uzdevums ir palīdzēt skolēnam sagatavoties noguldīt informāciju ilgtermiņa atmiņā. Lai tas notiktu, skolēnam ir jāatrod šai informācijai vieta savā “informācijas glabāšanas sistēmā”. Daļa skolēnu to var veikt paši, ja viņiem piemīt augsti attīstītas pašvadītas mācīšanās prasmes, bet lielai daļai palīdzēs skolotāja

vadīts process – mācīšanos virzošas metodes, ko skolotājs izmantos, lai iesaistītu un atbalsfītu katru skolēnu.

Šī mācību notikuma kontekstā skolotājs lems, vai dos iespēju skolēniem pašiem atklāt un konstruēt jaunās zināšanas, vai nodos šīs zināšanas skolēniem jau gatavā veidā. Pirmajā veidā skolēni gūs dziļāku izpratni un noglabās zināšanas ilgtermiņa atmiņā. Savukārt otrā veida priekšrocība ir krietni mazāks laika patēriņš informācijas nodošanai, kas gan negarantē to, ka skolēni informāciju uztvers un izpratīs. Izvēloties nodot informāciju skolēniem tiešā veidā, skolotājam jāparedz jautājumi vai uzdevumi, par kuriem skolēns domās, klausoties informāciju, un kas palīdzēs no tās izcelt svarīgāko, to strukturēt un citādi veicināt dziļāku izpratni par dzirdēto. Šis ir arī brīdis, kad ar skolēniem varam runāt par stratēģijām, ko izmantojam konkrētu mērķu sasniegšanai, – vai tās būtu vispārīgas lasīšanas, atcerēšanās, kritiskās domāšanas, mācīšanās stratēģijas vai kādas priekšmetam specifiskas stratēģijas, kuras skolēnam varētu būt lietderīgas izvīzīto rezultātu sasniegšanai.

6. Dot iespēju lietot jauno informāciju.

Šajā mācību notikumā skolēniem tiek dota iespēja pārliecināties par to, vai viņi mācās – virzās uz sasniedzamo rezultātu. Šī mācību notikuma kontekstā svarīgākais jautājums ir – kāds uzdevums skolēnam ir jāveic, lai noskaidrotu, kādā mērā viņš ir virzījies uz sasniedzamo rezultātu. Uzdevumam vai uzdevumiem ir jādod iespēja pārliecināties, vai un kādā mērā esmu sapratis vai spēju demonstrēt visas sasniedzamajā rezultātā izvīzītās zināšanas un prasmes. Būtiski paturēt prātā, ka šis joprojām ir mācīšanās posms, tāpēc pārbaudīta tiek skolēna virzība uz sasniedzamo rezultātu, un šajā posmā joprojām tiek pieļauts, ka skolēns kaut ko neizprot vai kļūdās, un tiek piedāvāts veids, kā nepilnīgās zināšanas vai prasmes pilnveidot. Šis mācību notikums iet rokrokā ar nākamo, kurā skolēns gūst noderīgu informāciju, kā uzlabot sniegumu.

7. Sniegt atgriezenisko saiti.

Informācija par to, kā skolēnam stundas gaitā sokas ar virzību uz mērķi, ir ļoti svarīga, lai skolēni konstatētu nepilnīgās vai kļūdainās zināšanas vai prasmes, kā arī apstiprinātu pareizās, lai varētu turpināt tās lietot. Būtiski – lai pilnveidotos, skolēniem atgriezeniskā saite ir nepieciešama mācīšanās procesā, nevis tikai gala rezultātā. Turklāt atgriezeniskā saite nozīmē ne tikai informāciju par to, vai izpildīts ir pareizi vai nepareizi, bet arī par to, ko darīt, lai virzītos tālāk. Tas, ka skolēns zina, ka kaut ko nav izdarījis pareizi, vēl automātiski nenozīmē, ka skolēns zina, ko darīt, lai to mainītu.

Lielā klasē skolotājs pats ne vienmēr varēs nodrošināt atgriezenisko saiti katram skolēnam. Lai šo jautājumu risinātu, skolotājs var organizēt procesus, kuros skolēni gūst atgriezenisko saiti, izmantojot tehnoloģijas, citus skolēnus vai paši sevi. Lai atgriezeniskā saite būtu kvalitatīva un tiešām virzītu skolēnus uz labāku rezultātu, skolēniem pašiem savi un citu darbi jāizvērtē, ņemot vērā ļoti konkrētas norādes un kritērijus, kas tieši vērsti uz sasniedzamo rezultātu.

8. Novērtēt sniegumu.

Šī mācību notikuma mērķis ir konstatēt, kādā mērā katrs skolēns ir sasniedzis stundas rezultātus. Šī soļa īstenošanai nepietiek ar to, ka mēs skolēniem pajautājam viņu viedokli par to, vai viņi ir sasnieguši rezultātu. Skolotājam jādod iespēja skolēniem objektīvi konstatēt, vai viņi rezultātu ir sasnieguši. To var darīt, piemēram, ar uzdevumu, kura izpilde parāda, ka skolēns prot izdarīt tieši to, kas minēts stundas

sasniedzamajā rezultātā. Tikai pēc tam, kad skolēni uzdevumu izpildījuši un noskaidrojuši, vai tas izdarīts pareizi, skolotājs var jautāt skolēniem, vai viņi sasnieguši stundas rezultātu, lūdzot savu atbildi balstīt tikko pildītā uzdevuma rezultātos. Šajā posmā notiek arī domāšana par mācīšanos. To var veicināt, skolēniem jautājot, ko un kā viņi darīja stundā un kā varētu to darīt labāk nākamreiz. Ar šiem jautājumiem varam aktualizēt produktīvākās uzvedības un sadarbības formas, situācijai piemērotākās mācīšanās stratēģijas u. c.

9. Sekmēt pārnesi, vispārināšanu.

Šajā brīdī jaunās zināšanas vai prasmes ir apgūtas. Aktualizējas jautājums, kā novērst aizmiršanu un kā stiprināt skolēna spēju piekļūt apgūtajām zināšanām vajadzīgā mīklī, kad būs nepieciešams tās izmantot reālās, praktiskās situācijās. Lai zināšanas nostiprinātos un tās praktiski lietotu, jānotiek vairākām lietām, turklāt tās var notikt ne tikai stundas beigās, bet vairāku iepriekš aplūkoto mācību notikumu ietvarā. Apgūtā atkārtošana stundas laikā un nākamajās stundās var būt noderīga prakse, un tas parādīsies kā daļa no “Dot iespēju lietot jaunā zināšanās” un “Sniegt atgriezenisko saiti” mācību notikumiem. Zināšanu pārnese uz citiem kontekstiem, sasaistot apgūto ar citiem mācību priekšmetiem vai dzīves situācijām, var palīdzēt skolēniem saprast, kuros brīžos savos atmiņas apcirkņos meklēt nule gūtās zināšanas vai prasmes. Tas var parādīties jau aktualizācijas daļā, kad pievēršam skolēna uzmanību un sasaistām šodien veicamo ar iepriekšējām zināšanām, kā arī kā dažādi piemēri un konteksti, ko dodam piektajā mācību notikumā “Virzīt un atbalstīt mācīšanos”. Skolēniem var palīdzēt arī iespēja lietot jauniegūtās zināšanas un prasmes jaunos kontekstos un situācijās. To var veicināt, dodot skolēniem uzdevumus, kuros zināšanas jālieto radošākās vai dzīvei pietuvinātākās situācijās.

Izglītības pētnieki norāda, ka visiem mācību notikumiem nav obligāti jānotiek vienā secībā, kā arī skolotājam tie visi nav obligāti jāīsteno vienā stundā. Iespējams, kādus no notikumiem skolēni ir piedzīvojuši iepriekšējā stundā un šajā pietiek tikai ar īsu atsauci uz iepriekš darīto. Iespējams, ka dažus no mācību notikumiem skolēni var īstenot paši. Tas, cik daudz laika jāvelta katram notikumam, cieši saistās ar to, cik daudz skolotāja atbalsta skolēnam vajag, lai norisinātos aprakstītie kognitīvie procesi. Ir skolēni un ir situācijas, kad visi tiek galā paši, bet ir tādas, kur skolotāja atbalsts domāšanas procesu veicināšanā ir absolūti nepieciešams, lai skolēni sasniegtu stundas rezultātu un varētu apgūto turpmāk izmantot. Mācību notikumu galvenais mērķis ir stimulēt iekšējos informācijas apstrādes procesus skolotāja vai skolēnu pašu īstenotā mācīšanās procesā.

Deviņi mācību notikumi un saistība ar trīsdaļīgo stundas plānošanu

Gaņjē deviņu mācību notikumu modelī daudzi skolotāji atpazīs Latvijā jau plaši izmantoto trīsdaļīgo stundas plānošanas modeli, kas attīstīts un izmantots daudzus gadus kopš apjomīgo Kritiskās domāšanas un Dabaszinātņu un matemātikas projektu īstenošanas laikiem. Trīsdaļīgo stundas plānošanas modeli veido aktualizācijas, apjēgšanas un refleksijas daļas. Kā redzams attēlā, stundas aktualizācijas daļas, kas ietver pirmos trīs Gaņjē mācību notikumus, mērķis ir sagatavot augsni mācībām, stundas vidus posma jeb apjēgšanas daļas uzdevums ir iemācīt skolēnam jauno saturu un tā ietver 4.–7. mācību notikumus Gaņjē modelī, savukārt noslēdzošās stundas daļas mērķis ir nostiprināt apgūto un sekmēt pārnesi (8.–9. mācību notikums Gaņjē modelī). Pasaulē, protams, pastāv vairāki desmiti mācību plānošanas modeļi, katrs no tiem arī

labāk piemērots dažāda veida sasniedzamajiem rezultātiem. Lai izdodas šoreiz piedāvātajā ieraudzīt ko sev noderīgu!

TRĪS STUNDAS DAĻAS	GAŅĒ DEVIŅI MĀCĪBU NOTIKUMI
AKTUALIZĀCIJA	Pievērst skolēna uzmanību
	Komunicēt sasniedzamos rezultātus
	Aktivizēt iepriekšējās zināšanas
APJĒGŠANA	Piedāvāt jaunu saturu
	Virzīt mācīšanos un atbalstīt
	Dot iespēju lietot jauno saturu
	Sniegt atgriezenisko saiti
REFLEKSIJA/NOSTIPRINĀŠANA	Novērtēt sniegumu
	Sekmēt pārnesi/vispārīnāšanu

DSMAT.DARIT.ZINĀT.

Skola | 20

DSMAT.DARIT.ZINĀT.

Skola | 21

DEVIŅI MĀCĪBU NOTIKUMI STUNDĀ
(pēc R. Ganje, "Principles of Instructional Design", 2005)

Mācību notikums	Mērķis skolēnam	Tādēļ es – skolotājs	Pārliecīnies!	Iespējamie metodiskie paņēmieni
Pievērst uzmanību	Saprototies uzvert jauno informāciju, koncentrējot uz to uzmanību.	Mērķtiecīgi piesūtu skolēnu interesi: lai skolēni ir gatavi un motivēti mācīties. ("Tevšu dārgi")	<ul style="list-style-type: none"> Vai "āķis" pievērs uzmanību tieši stundas tematam, stundas sasniedzamajam rezultātam? Vai "āķis" ligums ir līdzsvarā ar pārējās stundas notikumiem? (Vai tas nav pārlietu garš, īss?) 	<ul style="list-style-type: none"> Interesants fakts, pārsteigums, dilemma, problēma, ko risināt, jautājumi, kas rosina domāt par stundas tematu vai sasniedzamo rezultātu, u. c.
Komunicēt sasniedzamos rezultātus (SR)	Aktivizēt kognitīvās kontroles procesu, nodot notiekošo mācīties, gūt iespēju pārbaudīt savu mācīšanos.	Komunicējam skolēniem stundas/ stundu cikla sasniedzamos rezultātus, ko skolēni darīs, lai tos sasniegtu, un kā viņu sniegumu vērtēs Pārliecīnās, vai un kā skolēni to ir sapratuši.	<ul style="list-style-type: none"> Kā es skolēniem komunicēju sasniedzamo rezultātu? Kā es pārliecīnājos, ka viņi to ir uztvēruši, sapratuši un "pieņemti par saviem"? Vai un kā šos SR skolēni saņems ar tematu kopumā? Vai skolēni iesaistās SR izvērtēšanā? Kā skaidrošu SR nozīmi – vērtību – sakarā ar mācību jomu un dzīvi kopumā? Vai skolēniem ir skaidrs, kā šis SR tiks sasniegts? Vai skolēniem ir skaidrs, kādēļ šis SR ir būtiski sasniegts? 	<ul style="list-style-type: none"> Interesants fakts, pārsteigums, dilemma, problēma, ko risināt, jautājumi, kas rosina domāt par stundas tematu vai sasniedzamo rezultātu, u. c.
Aktivizēt iepriekšējās zināšanas	Pārnest ar jauno informāciju saistītās priekšzināšanas no ilgtermiņa uz īslaicīgu atmiņu, lai vedētu sasaitēt, saskaitu kopasakarības, pilnvērtētu vai pārveidotu esošos priekšzinājumus.	Galvojoties jaunas informācijas uzvertē, rosinu un palīdz skolēniem atsaukt atmiņā, ko viņi jau zina un prot esotībā ar jauno mācību saturu. (Ja nekad nav tā, ka tu nezini pilnīgi neko.)	<ul style="list-style-type: none"> Kā pārliecīnājos par to, ko skolēni jau zina un prot? Kā atsauktu atmiņā iepriekšējās zināšanas? Kā noteikšu, vai un kādēļ pareizi vai apmāti priekšzinājumus par stundas tematu skolēniem jau ir? 	<ul style="list-style-type: none"> domu karte ("zīmēklis") ar jau zināmo, kas vēlas tiek papildināts, teksts/video/ audio + zīm. jautājums, grību uzstāt, Venus diagramma, zināšanu diagnostika, jautājumi par jauno tematu, aplāno priekšzinājumus "atsaukšana", u. c.
Piedāvāt jauno informāciju	Uzvert jauno saturu.	Organizēju procesu, kas skolēni iepazīst ar jauno informāciju.	<ul style="list-style-type: none"> Kas man šeit jāiemāca? (Kārt? Jēdzieni? Noteikumi? Procedūras? Stratēģijas?) Kā organizēšu mācīšanos tā, ka skolēni ar modeļu un piemēriem palīdzību līdz izpratnei par jēdzieniem, noteikumiem, procedūram nokā pati? Kā nodrošināšu jaunā satura apgūti tā, lai skolēni to var apvert – mazos kumosos, soli pa solim? 	<ul style="list-style-type: none"> pastāvīgs darbs ar tekstu, audio, video, attēliem, gadījuma analīze, sakarību meklēšana starp dažādiem piemēriem, simulācija, kādas konkrētas problēmas risināšana, pastāvīgi darbojoties un pašiem atklājot likumsakarības, u. c.
Virzīt un atbalstīt mācīšanos	Sagatavot informāciju nodrošināt ilgtermiņa atmiņā.	Sniedz skolēniem atbalstu, kas dod iespēju apgūt jauno informāciju un vajadzīgos resursus.	<ul style="list-style-type: none"> Kā es skolēniem palīdzēju atpažīt patinies, saskatīt sakarības, atbilst būtiskāko? Kādas stratēģijas viņam nepieciešamas, lai tiktu galā ar uzdevumiem? 	<ul style="list-style-type: none"> daudzveidīgi uzdevumi un iespēja skolēniem izvēlēties, kā mācīties (domu kartes, lomu spēles, vizualizācijas u. c.), stratēģijas atgādināt izmantošana, piemēru un priekšzinājumu skaidrošana/rādīšana,

Virzīt un atbalstīt mācīšanos			<ul style="list-style-type: none"> Kā šīs stratēģijas iemācīju vai atgādināju? Kādu atbalstu skolēniem sniegtu, lai viņi šī satura apgūvi un lietotāni kļūtu arvien patstāvīgāki? (Paraugus, modeļus, piemērus, procesa aprakstus, snieguma līmeņu aprakstus.) Kādu atbalstu (papildu atbalstu vajadzēs skolēniem ar dažādiem mācīšanās vajadzībām?) 	<ul style="list-style-type: none"> Informācijas apkopošana un novērtēšana, uzdevumu radīšana klasesbiedrībā, ari mācīšanās procesā sniegta atgriezeniskās saites izmantošana, u. c.
Dot iespēju lietot jauno informāciju	Sniegt organizētu atbalstu	Prudēnu jautājumus, uzdevumus, kas rosina skolēnus lietot jauno informāciju un būdāji veidot dziļu izpratni/ atbilstošas prasmes.	<ul style="list-style-type: none"> Vai skolēniem nepieciešama jauno informāciju saistīt ar jau iepriekš zināmo? Vai piedāvāto skolēniem jauno informāciju lietot jaunā situācijā? Vai uzdevums ir skolēniem aktuāls un reālijai pasaulei iesaistīto? Vai skolēniem jāizmanto augstāko domāšanas līmeņu prasmes? Vai skolēniem tiek dota iespēja sagatavot atbilstošus jautājumus? 	<ul style="list-style-type: none"> sakarību meklēšana starp jauno informāciju un jau iepriekš zināmo, jaunas informācijas pārveidāšana atbilstošos formātos dažādiem mērķiem, jaunas informācijas izmantošana reālas problēmsituācijās, u. c.
Sniegt atgriezenisko saiti (AS)	Pārliecīnāties par snieguma kvalitāti un to uzlabot. (Noteiktiem sākotnējiem stāvokļiem/ atbilstošām/ atbilstošām/ atbilstošām/ atbilstošām/ atbilstošām)	Noderīgu mācību procedūru (ne tikai temata brīdī) uz laicīgu vērtību atgriezenisko saiti un iespēju skolēniem to izmantot, lai uzlabotu savu darbu.	<ul style="list-style-type: none"> Kad skolēniem visvairāk ir nepieciešams saņemt AS? Par kuru SR daļu AS būs? Kurš un kad to sniegt? Kad un kā skolēni AS izmantos? Kā es zināšu, ka AS skolēniem bijusi efektīva? 	<ul style="list-style-type: none"> skolotājs sniedz atgriezenisko saiti skolēniem vai skolēns skolēnam, piemēram, pašvērtēšanas pieredzi formā, atbilstot uz jautājumiem: "1) Kas bija mērķis? 2) Kāds šobrīd ir mans sniegums attiecībā pret mērķi? 3) Kas man vēl būtu jāzina, lai savu sniegumu uzlabotu?" skolēnu pašvērtējums vai savstarpējais vērtējums, izmantotot Societive, Padlet, balsošanas puķi u. c. digitālos rīkus, u. c.
Novērtēt sniegumu	Ģūt informāciju par snieguma kvalitāti.	Noderīgu skolēnu snieguma atbilstību pret izvirzītiem sasniedzamajiem rezultātiem un reflektējot par savu mācīšanos.	<ul style="list-style-type: none"> Kāds veids un formāls novērtēšanu, vai skolēns sasniedzis sasniedzamos rezultātus? Kā skolēni uzziņas, ko novērtējums nozīmē? Kā skolēni reflektēs par savu sniegumu un mācīšanās procesu? 	<ul style="list-style-type: none"> "tejas bilete" ar komplešu novērtēšanu, kas pārbauda visu SR, īpaši raksts, atbilde uz jautājumiem, skolēns pats izvēlas, kā demonstrēt SR, un pierāda to, izmantotot snieguma līmeņu aprakstu, jautājumi, kas skolēnu rosina reflektēt par savu sniegumu un mācīšanās procesu (jo sasniedzta, ko ne, kāpēc, ko un kā citreiz darītu, kas pašam bija noderīgākais šajā stundā, ko jaunu uzziņa par sevi u. c. atbārību no stundas SR),
Sekmēt pārnesi, vispārīnāšanu	Nostiprināt apgūto saturu atbilstošās iespējās nokļūst.	Aicinu apgūto saistīt ar reālu dzīvi, citiem mācību priekšmetiem.	<ul style="list-style-type: none"> Kā rosināsi domāt par to, kur vēl būtu vajadzīga nodot? Kā mudināsi skolēnus tikko apgūto lietot citās situācijās? 	<ul style="list-style-type: none"> klases diskusija, sadarbība ar citu mācību priekšmetu skolotājiem jaunās informācijas izmantošana citā stundā, prāta vārta, pietūms, intervija, u. c.